

Zondag 26 november 2023

Christus Koning

Opening

Welkom aan u allen: hier in de kerk en thuis via de livestream.

Nu het laatste weekend van november is aangebroken, is dit ook de afsluiting van het kerkelijk jaar. De volgende week begint de Adventstijd op weg naar Kerstmis. De tuincentra laten het al volop zien.

Na al de feestdagen in de loop van het jaar heeft deze zondag onder paus Pius XI in 1925 de naam gekregen **Feest van Christus Koning** n.a.v. het 1^e oecumensiche concilie van Nicea in 325, waar de goddelijke eenheid van Jezus Christus met de Vader geproclameerd werd.

Maar de *echte* aanleiding tot deze proclamatie was de zorgwekkende politieke en sociaal-economische toestand (en ellende) in Europa na de Eerste Wereldoorlog met het eenzijdige, onverstandige vredesverdrag van Versailles. Het gevolg was rampzalig: vanaf 1924 kwamen de drie grote tirannen aan de macht: Stalin (met zijn Goelag Archipel in Siberië), Mussolini (Il Duce) in Italië en Hitler, die begin jaren '30 zijn beruchte boek "Mein Kampf" liet verschijnen, waar de gruwelijke vernietigingskampen uit voortkwamen. Zoals we weten, hebben zij in de jaren die volgden, Europa in brand gezet. Miljoenen onschuldige mensen vonden een afschuwelijke dood. De westerse beschaving schudde op haar grondvesten.

Tegenover al dit opkomend geweld werd door het Vaticaan dit feest van Christus Koning in 1925 ingesteld met nadruk op Jezus als de Mensenzoon, koning en Gezalfde Gods; de Messias. Door dit feest wilde de kerk een moreel en ethisch houvast geven én een inspirerend voorbeeld van leiderschap laten zien aan een verscheurde wereld. Tot overmaat van ramp kwamen er nog een paar dictators aan de macht: generaal Franco in Spanje en keizer Hirohito in Japan. Ook zij hebben zeer veel slachtoffers op hun naam staan.

Ik memoreer dit alles even, omdat dit feest dus een veel diepere, historische achtergrond heeft en ons op een veel menselijker spoor wil zetten van vrede en gerechtigheid en van zorg om elkaar. Het gaat om het herder-zijn voor elkaar.

Overweging

Na de spannende en opzienbarende verkiezingen van deze week worden wij vandaag opgeroepen om aandacht te hebben voor een andere verkiezing in ons leven, nl. wat in ons leven voorop staat. Met aandacht voor de laatste norm, waarop wij mensen beoordeeld worden in Gods ogen.

Dit prachtige evangelie over het zgn. "Laatste Oordeel" zou je kunnen vergelijken met een diploma-uitreiking. De eigenlijke beslissing is al eerder gevallen: je hebt in je leven al verschillende tentamens gehad, die allemaal meetellen voor de einduitslag: wat heb je er als slotsom van gemaakt in je leven? Een soort balans-opmaking, hoe wij onze talenten hebben ingezet. Waar heb je op geïnvesteerd?

Het is aan ons mensen, dat de aarde door de Schepper in onze handen is gelegd, om er iets goeds en iets zinvol van te maken en te zorgen dat er overal licht en vrede en een menswaardig leven voor iedereen mag zijn.

Die Schepper heeft deze opdracht als oorsprong en als identiteit in ons menselijk geweten gelegd, een soort geboorte-geschenk. Zo was onze herkomst en dit zal ook het laatste criterium zijn, waarop we beoordeeld zullen worden bij onze eindbestemming. M.a.w. herder-zijn, zorg dragen voor elkaar is het meest wezenlijke.

Nu kom je nogal eens ouders tegen, die bezorgd zeggen dat hun kinderen niets meer aan kerk en geloof doen. als we echter vandaag de lezingen horen, dan ligt het accent ook anders: het gaat om de vraag wie of wat ben je voor de medemens geweest? Bij jongeren valt me op, dat zij ondanks hun zgn. “ongeloof” wel degelijk sociaal en hulpvaardig willen zijn, waar hulp nodig is, naast hun scholing en volle aandacht voor werk en geld.

Ongeacht hun geloof of ongeloof, kerkelijkheid of onkerkelijkheid (zo lezen we vandaag) is dit óók: evangelie-beleven, vanuit je hart, vanuit je geweten leven!

Christen-zijn heeft altijd allereerst een sociale context. Dit wordt ons vanuit de Bron aangegeven en aangereikt.

Hieruit volgt, dat het diaconale aspect van kerk-zijn (en dus ook van parochie-zijn) wezenlijk is: heel concreet hulpprojecten zoeken of opzetten, waarmee armlastige mensen, ver weg of dichtbij, weer wat levensadem en uitzicht krijgen.

De afgelopen week hadden wij in Soest de “Antiekbeurs”. Dit is een gezellige, maandelijkse bijeenkomst van emeriti uit deze provincie, waarbij wij altijd een actueel theologisch boek bespreken, zoals nu het boek “De nazomer van het christendom” van de bekende priester-filosoof en theoloog Tomas Halik (het is goed leesbaar en mogelijk een mooi Sinterklaas-cadeau voor iemand).

Maar ook kwam dus op deze bijeenkomst dit evangelie van vandaag ter sprake. Als Jezus bidt “Uw Koninkrijk kome...”, dan voelen we hoe dit Messiaanse gebed altijd onder hoogspanning staat in onze wereld, met zoveel geweld en onderdrukking, met zoveel machtsstreven of menselijke nalatigheid. Je voelt je vaak zo machteloos met al die donkere lucht boven je.

Die oorspronkelijke scheppingsopdracht uit het boek Genesis blijft niettemin wel een appèl op ons doen! Rentmeesterschap staat in de bijbel hoog in het vaandel. Zijn er niet vaak momenten, waar we vandaag de dag op zouden kunnen inhaken? Blinden blijven blind, tot er iemand naar hen toe gaat om hen weer wat zicht en licht, wat uitzicht te geven. Stommen blijven verstomd en monddood in onze samenleving, tot er iemand opstaat die stem voor de stemlozen wil zijn.

En mensen die gevangen zitten in zichzelf, blijven gekerkerd tot er mensen opstaan, die weten te luisteren, hen bemoedigen en helpen, zodat zij weer opgewekt en bevrijdend verder kunnen leven.

Daar heeft Jezus zich voor willen geven en zijn leven ingezet. Zo wist hij de wil van de Vader te volbrengen en daarom wodt hij tot vandaag verheerlijkt.

Bij een gespreksgroep (waar wij het over ieders Godsbeeld hadden) zei iemand: “Soms zou ik God willen vragen, waarom Hij toestaat dat er zoveel ellende, honger en armoede blijft bestaan, als Hij daar iets aan kan doen”. Iemand reageerde: “Nou, wat weerhoudt je?” Peinzend zei hij toen: “Ik ben bang dat god deze zelfde vraag aan mij zal stellen”.

Van jongs af aan zijn wij allen gezalfd bij het doopsel en later nog eens bij het vormsel, met de bedoeling dat die Geest van God (en die spirit van Jezus) ons mag inspireren en bezielen.

Bonhoeffer, de Duitse theoloog die in de oorlog door de Nazi's vermoord is, schrijft in zijn boek "Verzet en Overgave", dat wij mensen vanaf onze geboorte een kostbaar geheim mee krijgen, maar hoe gaa we er mee om? Goedkope genade = dat wij dit alleen gebruiken voor onze eigen ziel en zaligheid. Maar "genade" noemt hij kostbaar, als wij dit gaan gebruiken voor het welzijn van anderen, die ons nodig hebben. Het dankbare in dit menselijke gebaar is dat het onszelf ook veel voldoening schenkt.

In het Hebreeuws is hét kenmerk van God: "rechimiem"= "barmhartigheid, vanuit zijn moederschoot". Dit is zijn diepste eigenheid en identiteit.

In zijn unieke eenheid met de Vader heeft Jezus deze eigenschap ook vlees en bloed laten zijn in zijn leven: één-en-al zorgzaamheid voor de kleine en zwakke mens. Zo voelde hij zich herder en vraagt hij aan ons om in zijn voetsporen zo verder te gaan.

De laatste vraag van God aan ons zal zijn: Heb jij je ook zo "koninklijk" gedragen, in de geest van Jezus? Heb je zo ook heel ietsje (!) bij kunnen dragen aan die nieuwe Messiaanse tijd In gods ogen zijn we pas van waarde, als de de ánder tot zijn waarde laten komen. "Wat gij de minste der mijnen hebt gedaan, dat hebt gij aan Mij gedaan"...! Christelijke spiritualiteit ligt dus heel dichtbij...!

Pastor Gerard Weersink